

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

MEDNARODNO OBDAVČENJE

Rezidenti države pogodbenice

Pogosta vprašanja in odgovori

4. izdaja, FEBRUAR 2017

Kazalo

Vprašanje 1: Kako na obdavčitev dohodkov posameznika v Sloveniji vpliva njegov rezidentski status? (1. 9. 2014)	4
Vprašanje 2: Kdo se šteje za rezidenta Slovenije v skladu z določili Zakona o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014)	4
Vprašanje 3: Kdo se šteje za nerezidenta Slovenije v skladu z določili Zakona o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	5
Vprašanje 4: Kako se presoja izpolnjevanje pogojev za rezidenta Slovenije, ki so določeni v Zakonu o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014)	5
Vprašanje 5: Kdaj posameznik postane rezident oziroma nerezident in kakšen je postopek urejanja rezidentskega statusa? (1. 9. 2014)	7
Vprašanje 6: Ali je možno posredovati vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa (torej izpolnjen, podpisan in skeniran vprašalnik ter vse ostale dokumente) v elektronski obliki? (1. 9. 2014)	8
Vprašanje 7: Kako se ugotavlja rezidentski status fizičnih oseb ob prihodu v Slovenijo? (1. 9. 2014, 15. 9. 2015)	8
Vprašanje 8: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki prihajajo v Slovenijo zaradi zaposlitve in v Sloveniji nimajo uradno prijavljenega stalnega prebivališča? (1. 9. 2014)	9
Vprašanje 9: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki so zaposlene pri slovenskem delodajalcu kot avtoprevozniki v mednarodnem cestnem prometu oziroma svoje delo pretežno (več kot 183 dni v davčnem letu) opravljajo v tujini? (1. 9. 2014)	10
Vprašanje 10: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki so zaposlene pri slovenskem delodajalcu kot avtoprevozniki v mednarodnem cestnem prometu oziroma svoje delo pretežno (več kot 183 dni v davčnem letu) opravljajo v tujini, v Sloveniji pa imajo uradno prijavljeno stalno prebivališče? (1. 9. 2014, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	10
Vprašanje 11: Ali posameznik, ki zapusti Slovenijo, preneha biti rezident Slovenije? (1. 9. 2014, 24. 8. 2015, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	11
Vprašanje 12: Ali je treba sprožiti postopek ugotavljanja rezidentskega statusa, če posameznik odjavi stalno prebivališče v Sloveniji in se zaradi zaposlitve odseli v tujino? (1. 9. 2014, 1. 9. 2015)	12
Vprašanje 13.1: Kako se presoja rezidentski status v primeru, ko se posameznik šteje za rezidenta več držav po določbah notranjih zakonodaj teh držav in kako ta zavezanec v Sloveniji uveljavlja ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, kadar je ta sklenjena, od dohodkov, ki jih dosega v tujini? (velja za davčna obdobja do vključno 31. 12. 2016) (13. 10. 2015, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	13
Vprašanje 13.2: Kako se presoja rezidentski status v primeru, ko se posameznik šteje za rezidenta več držav po določbah notranjih zakonodaj teh držav? (velja za davčna obdobja, ki se pričnejo s 1. 1. 2017) (1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	15
Vprašanje 14: Ali se lahko zavezanec, ki je zaposlen v tujini pri tujem delodajalcu, šteje za nerezidenta Slovenije, če ima v Sloveniji uradno prijavljeno stalno prebivališče, hkrati pa se šteje za rezidenta druge države? (1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	16
Vprašanje 15: Ali se lahko zavezanec, ki je zaposlen v tujini pri tujem delodajalcu, šteje za nerezidenta Slovenije, če v Sloveniji nima prijavljenega stalnega prebivališča, temveč v tujini, v Sloveniji prebiva njegova družina (partner, otroci), hkrati pa se šteje za rezidenta druge države? (13. 10. 2015, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)	16
Vprašanje 16: Kako lahko postopa zavezanec, ki meni, da se za namene mednarodne pogodbe šteje za nerezidenta Slovenije, medtem, ko je davčni organ zavezanca v postopku uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, opredelil za rezidenta Slovenije? (6. 2. 2017)	17
Vprašanje 17: Ali se lahko rezidentski status posameznika za isto obdobje ponovno presoja? (1. 9. 2014)	17

Vprašanje 18: Kdaj se v skladu z nacionalno davčno zakonodajo pravna oseba šteje za rezidenta Slovenije? (1. 9. 2014)	18
Vprašanje 19: Kako je določeno rezidentstvo za osebe, ki niso posamezniki, v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja? (1. 9. 2014)	19
Vprašanje 20: Kakšen je postopek za pridobitev potrdila o rezidentstvu v Sloveniji? (1. 9. 2014)	19

Vprašanje 1: Kako na obdavčitev dohodkov posameznika v Sloveniji vpliva njegov rezidentski status? (1. 9. 2014)

Odgovor

Davčna obveznost posameznika je odvisna od njegovega statusa (rezident, nerezident). Tako je rezident zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir izven Slovenije (tj. od svetovnega dohodka). Nerezident je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji. Posameznik, ki je rezident Slovenije samo del davčnega (koledarskega) leta, je zavezan za plačilo dohodnine od svetovnega dohodka, doseženega v delu leta, v katerem je bil rezident. V drugem delu leta, ko ni bil rezident, se njegovi dohodki obdavčujejo kot dohodki nerezidenta. To pomeni, da se v drugem delu leta obdavčujejo samo tisti dohodki, ki imajo vir v Sloveniji.

Vprašanje 2: Kdo se šteje za rezidenta Slovenije v skladu z določili Zakona o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014)

Odgovor

V 6. členu [Zakona o dohodnini, ZDoh-2](#) je določeno, da je zavezanec rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev:

- ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;
- biva izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji, kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo;
- je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu, mednarodni misiji Republike Slovenije ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Evropski uniji ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji, kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji, brez diplomatskega ali konzularnega statusa;
 - b) kot javni uslužbenec ali funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, in sicer v državi, ki na podlagi vzajemnosti takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki, Evropski investicijski banki ali Evropskem investicijskem skladu, ali je zakonec, ki ni zaposlen in ne opravlja dejavnosti, ali vzdrževan otrok takega uslužbenca in prebiva s to osebo;
- je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu;
- ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali
- je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Ob tem pojasnujemo, da so vsi navedeni kriteriji za ugotavljanje statusa rezidenta enakovredni. To pomeni, da oseba velja za rezidenta Slovenije, če je izpolnjen katerikoli od navedenih kriterijev.

Vprašanje 3: Kdo se šteje za nerezidenta Slovenije v skladu z določili Zakona o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Za nerezidenta se šteje oseba, ki ne izpolnjuje nobenega izmed kriterijev iz 6. člena [ZDoh-2](#) oziroma izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev iz prvega odstavka 7. člena ZDoh-2:

- opravlja delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v Sloveniji v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član take osebe in prebiva s to osebo, če ni slovenski državljan;
- bi postal rezident samo zaradi opravljanja dela kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije, če ni slovenski državljan;
- bi postal rezident samo zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji tuje države v Sloveniji kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in ni slovenski državljan;
 - b) kot uslužbenec tuje države v Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji;
- je fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
 - a) bo bivala v Sloveniji izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak za dela, za katera v Sloveniji ni dovolj ustreznega kadra,
 - b) ni bila rezident v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo,
 - c) ni lastnik nepremičnine v Sloveniji, in
 - d) bo bivala v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v dveh zaporednih davčnih letih;
- je fizična oseba, ki biva v Sloveniji izključno zaradi študija ali zdravljenja.

Drugi odstavek 7. člena [ZDoh-2](#) dodatno določa, da se ne glede na 6. člen tega zakona zavezanec šteje za nerezidenta Slovenije v času, v katerem bi se štel za rezidenta po tem zakonu, če se v tem času po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice. Drugi odstavek 7. člena ZDoh-2 se uporablja od 1. 1. 2017 dalje – več o tem najdete v odgovoru na vprašanje 13.2.

Vprašanje 4: Kako se presoja izpolnjevanje pogojev za rezidenta Slovenije, ki so določeni v Zakonu o dohodnini, ZDoh-2? (1. 9. 2014)

Odgovor

Posameznik postane rezident Slovenije, ko vzpostavi rezidenčno vez s Slovenijo. Rezidenčne vezi so lahko formalne (uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji) in dejanske (običajno bivališče v Sloveniji, središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji in navzočnost v Sloveniji v kateremkoli času v davčnem letu skupaj več kot 183 dni).

Uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji:

Oseba, ki ima v skladu z [Zakonom o prijavi prebivališča, ZPPreb](#) prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji, za davčne namene velja za rezidenta Slovenije, ne glede na to, ali je državljan Slovenije ali ne. Davčni rezident je torej lahko oseba, ki je državljan Slovenije, in tudi tujec, če imata prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji.

Običajno prebivališče v Sloveniji:

Običajno prebivališče posameznika v Sloveniji, se ugotavlja z uporabo več dejanskih okoliščin, od katerih nobena ni odločilna:

- lokacija stalnega doma (ali več stalnih domov), v katerem oseba prebiva ali ji je na voljo;
- kraj prebivanja zakonca (oziroma zunajzakonskega partnerja), otrok in drugih vzdrževanih družinskih članov;
- kraj, kjer oseba dela.

Posameznik ima običajno prebivališče v Sloveniji, kadar v ustaljenem teku svojega življenja redno, normalno ali navadno prebiva v Sloveniji. Dejstvo, da posameznik prebiva v najetem stanovanju oziroma stanovanjski hiši oziroma stanovanju oziroma stanovanjski hiši, ki je v njegovi lasti, ne vpliva na presojo, ali ima običajno prebivališče v Sloveniji.

Običajnega prebivališča v Sloveniji pa ne gre enačiti s prijavljenim začasnim prebivališčem v Sloveniji po [Zakonu o prijavi prebivališča, ZPPreb](#). To pa ne pomeni, da oseba s prijavljenim začasnim prebivališčem v Sloveniji nima običajnega prebivališča v Sloveniji, saj se pojma lahko prekrivata.

Običajno prebivališče se presoja, upošteva stopnjo dejanske ali načrtovane nastanitve posameznika v Sloveniji oziroma stopnjo vzdrževanja in centralizacije njegovega običajnega načina življenja, upošteva, kje posameznik opravlja delo, kje je nastanjena njegova družina in prikladnost oziroma pripravnost njegove nastanitve v Sloveniji. Posameznik velja za rezidenta Slovenije od trenutka, ko ima ugotovljeno običajno prebivališče v Sloveniji.

Središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji:

V zvezi z določitvijo središča osebnih in ekonomskih interesov se uporabi druga skupina dejstev, ki vključujejo:

- lokacijo, s katere oseba upravlja svoje finančne in poslovne interese;
- kakršnekoli poslovne vezi v Sloveniji (poslovanje v Sloveniji oziroma opravljanje dela in nalog v družbah ipd.);
- kraj, kjer ima oseba večino svojih naložb in drugega premoženja;
- lokacijo družine in osebnih interesov.

Pri presoji rezidentstva se torej upošteva način, kako si posameznik organizira osebni in ekonomski del življenja, vključno z obsegom in načinom njegovega udejstvovanja v družabnem življenju, z njegovimi konjički in interesi. Pri presoji rezidentstva po tej točki se vsa dejstva upoštevajo skupaj, pri tem pa ima eno samo dejstvo omejen pomen in praviloma ni odločujoče oziroma prevladujoče nad drugimi dejstvi. Teža, ki se priznava posameznemu dejstvu, je odvisna od konkretnih okoliščin.

Dejstva, ki se primeroma upoštevajo:

- zakonec ali izvenzakonski partner, otroci in drugi vzdrževani družinski člani so v Sloveniji;
- osebno premoženje (npr. vozila, oblačila ali pohištvo) in domače živali so v Sloveniji;
- družabne vezi so v Sloveniji (npr. članstva v društvih, verskih skupnostih, ustanovah ipd.);
- ekonomske vezi s Slovenijo (npr. zaposlitev pri slovenskem delodajalcu in aktivna udeležba v slovenskem podjetju, računi pri bankah oziroma hranilnicah v Sloveniji, življenjsko, pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje v Sloveniji, računi vrednostnih papirjev v Sloveniji, kreditne kartice, izdane v Sloveniji);
- delovno dovoljenje, izdano v Sloveniji;
- vozniško dovoljenje, izdano v Sloveniji;

- vozilo, registrirano v Sloveniji;
- sezonsko prebivališče v Sloveniji;
- slovenska potna listina;
- članstvo v slovenskih sindikatih ali strokovnih organizacijah (npr. zbornice).

Pri ugotavljanju posameznikovega rezidentstva v času njegove odsotnosti v Sloveniji se lahko upoštevajo tudi druga dejstva, kakor na primer ohranitev poštnega naslova ali sefa v Sloveniji, na poslovnih karticah je prikazan naslov v Sloveniji, ohranitev telefonske številke v Sloveniji, naročniškega razmerja (časopisi, revije) v Sloveniji.

Davčno rezidentstvo se po tej točki presoja ob upoštevanju stopnje posameznikovih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji in v tujini. Če je posameznikovo središče osebnih in ekonomskih interesov pretežno v Sloveniji, velja takšen posameznik za davčnega rezidenta Slovenije. Posameznik velja za rezidenta Slovenije od trenutka, ko ima ugotovljeno središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji.

Navzočnost v Sloveniji v kateremkoli času v davčnem letu skupaj več kot 183 dni:

Oseba, ki ne izpolnjuje drugih pogojev, da bi bila lahko opredeljena kot rezident, lahko velja za rezidenta zgolj na podlagi dejstva, da je fizično navzoča v Sloveniji več kakor pol davčnega leta (183 dni). Pri tem ni pomembno, ali je oseba v Sloveniji navzoča 183 dni neprekinjeno ali s prekinitvami. Davčno leto je enako koledarskemu letu.

Oseba velja za rezidenta Slovenije od trenutka v davčnem letu, ko je prvič navzoča v Sloveniji (npr. v Slovenijo pride v začetku aprila tekočega davčnega leta in ostane do sredine decembra istega leta - za davčnega rezidenta Slovenije velja od začetka aprila do sredine decembra). Če oseba pride v Slovenijo v drugi polovici tekočega davčnega leta (npr. v začetku julija), se po tem kriteriju v tem davčnem letu ne more šteti za rezidenta Slovenije.

V dneve navzočnosti v Sloveniji se všttevajo dnevi navzočnosti v Sloveniji ob koncu dneva. V dneve navzočnosti se tako všttevajo dan prihoda in vsi drugi dnevi, ki jih oseba v celoti preživi v Sloveniji, vključno s sobotami in nedeljami, državnimi prazniki in s počitnicami. V dneve navzočnosti v Sloveniji se ne všteva dan odhoda iz Slovenije, dnevi, ko je oseba navzoča v Sloveniji samo zaradi tranzita skozi Slovenijo, in dnevi, ki jih oseba v celoti preživi izven Slovenije, zaradi poslovne poti, počitnic ipd.

Vprašanje 5: Kdaj posameznik postane rezident oziroma nerezident in kakšen je postopek urejanja rezidentskega statusa? (1. 9. 2014)

Odgovor

Posameznik postane rezident Slovenije, ko vzpostavi rezidenčno vez s Slovenijo, tj. ko izpolnjuje katerikoli pogoj iz 6. člena [ZDoh-2](#) oziroma nerezident Slovenije, ko prekine vse pomembne rezidenčne vezi v Sloveniji, tj. ko ne izpolnjuje več nobenega pogoja iz 6. člena ZDoh-2 oziroma se po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice.

Oseba, ki je v preteklosti prenehala biti rezident Slovenije, postane ponovno rezident Slovenije, ko se vrne v Slovenijo oziroma ponovno vzpostavi rezidenčno vez s Slovenijo. Pri presojanju, ali je posameznik rezident Slovenije, se v vsakem primeru upoštevajo vsa pomembna dejstva in okoliščine v okviru rezidenčnih vezi s Slovenijo, vključno z dolžino obdobja, ciljem, namenom in kontinuiteto prebivanja oziroma zadrževanja v Sloveniji in v tujini.

Za formalno ureditev rezidentskega statusa v Sloveniji (tj. vpis ustreznega rezidentskega statusa v davčni register) je treba pri pristojnem davčnem organu vložiti vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Z namenom, da davčni organ v postopku ugotavljanja rezidentskega statusa presodi vsa dejstva in okoliščine, ki so odločujoče za posameznikov rezidentski status, sta davčnim zavezancem na voljo vprašalnika "[Ugotovitev rezidentskega statusa \(prihod v / odhod iz Republike Slovenije\)](#)".

Ob tem pojasnjujemo, da izpolnitev vprašalnika ni pogoj za začetek postopka in ne predstavlja obveznega sestavnega dela vloge za ugotavljanje davčnega statusa. Če zavezanec ne želi izpolniti vprašalnika, lahko na drug način dokazuje dejstva in okoliščine, ki vplivajo na njegov rezidentski status. Davčni organ na podlagi vlog za ugotavljanje rezidentskega statusa oziroma po uradni dolžnosti presoja izpolnjevanje pogojev za rezidentski status fizičnih oseb ter o rezidentskem statusu odloči z odločbo. Sprememba statusa zavezanca se označi v davčnem registru. Posameznik mora izplačevalce dohodkov v Sloveniji obvestiti o ugotovljenem davčnem statusu. Izplačevalci dohodkov, ki se štejejo za plačnika davka, so namreč dolžni v oddanem obračunu davčnega odtegljaja (obrazci REK) upoštevati enak podatek o rezidentstvu, kot je zaveden v davčnem registru.

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 8 dni po nastanku spremembe, predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja. V primeru, da zavezanec tega ne stori, davčni organ pa izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Vprašanje 6: Ali je možno posredovati vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa (torej izpolnjen, podpisan in skeniran vprašalnik ter vse ostale dokumente) v elektronski obliki? (1. 9. 2014)

Odgovor

Davčni zavezanec lahko preko varnega dela portala eDavki odda skeniran lastni dokument (torej tudi vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa). Dokument lahko odda le s kvalificiranim digitalnim potrdilom.

Vloga poslana po elektronski pošti brez varnega elektronskega podpisa s kvalificiranim potrdilom, je po svoji obliki vloga, ki ni formalno popolna, saj ne vsebuje lastnoročnega podpisa niti varnega elektronskega podpisa. V tem primeru davčni organ zavezanca pozove, da vlogo dopolni z izvornikom lastnoročnega podpisa.

Vprašanje 7: Kako se ugotavlja rezidentski status fizičnih oseb ob prihodu v Slovenijo? (1. 9. 2014, 15. 9. 2015)

Odgovor

V postopku ugotavljanja rezidentskega statusa ob prihodu v Slovenijo, ko želi posameznik pridobiti status rezidenta, se rezidentski status presoja zgolj upošteva določbe domače zakonodaje, torej 6. člena ZDoh-2.

V primeru izpolnjevanja pogoja uradno prijavljenega stalnega prebivališča, običajnega bivališča ali središča svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, zavezanec predloži vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa že z dnem prihoda v Slovenijo, saj se lahko šteje za rezidenta že od tega dne dalje (če so z dnem prihoda v Slovenijo izpolnjeni navedeni pogoji).

Za razliko od predhodno navedenega se v primeru, ko izpolnjuje zgolj pogoj prisotnosti v Sloveniji skupno več kot 183 dni v davčnem letu, zavezanec vedno šteje za nerezidenta prvih 183 dni od dneva prihoda v Slovenijo. Šele, ko je dejansko izpolnjen pogoj skupne fizične prisotnosti v Sloveniji več kot 183 dni v davčnem letu, lahko davčni organ zavezanca z odločbo opredeli za rezidenta Slovenije, in sicer za nazaj od trenutka v davčnem letu, ko je bil prvič prisoten v Sloveniji. Če je torej zavezanec prišel v Slovenijo v drugi polovici določenega leta, se v tem letu šteje za nerezidenta.

Zavezanec lahko dokaže datum prihoda z različnimi dokazili, in sicer lahko poleg dokazil o prijavljenem stalnem in/ali začasnem prebivališču v Sloveniji, predloži kopijo pogodbe o najemu stanovanja v Sloveniji ali kopijo pogodbe o zaposlitvi v Sloveniji.

Vprašanje 8: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki prihajajo v Slovenijo zaradi zaposlitve in v Sloveniji nimajo uradno prijavljenega stalnega prebivališča? (1. 9. 2014)

Odgovor

Takšne osebe se glede na kriterij uradnega prijavljenega stalnega prebivališča ne morejo šteti za rezidente Slovenije, saj imajo v Sloveniji praviloma prijavljeno le začasno prebivališče. Glede na to, da tuje fizične osebe ob prihodu v Slovenijo pogoja običajnega bivališča v Sloveniji praviloma »še« ne izpolnjujejo, se upošteva stopnja posameznikovih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji in tujini, in sicer glede na to, s katero državo ima posameznik tesnejše osebne in ekonomske interese (središče življenjskih interesov).

Posameznik, ki želi pridobiti status slovenskega rezidenta na podlagi tega kriterija, mora poleg središča svojih ekonomskih interesov v Sloveniji (npr. zaposlitev v Sloveniji), izpolnjevati tudi pogoj osebnih interesov v Sloveniji (npr. družina v Sloveniji). Tako se posameznik, ki v Sloveniji izpolnjuje zgolj pogoj središča svojih ekonomskih interesov (npr. zaposlitev pri slovenskem delodajalcu), medtem, ko prebivališče ter osebne interese (tj. družina, lastnina,...) ohrani v državi, kjer je prebival pred prihodom v Slovenijo, ne more šteti za rezidenta Slovenije. Središče življenjskih interesov se torej premakne v Slovenijo, ko se tudi zakonec in otroci preselijo v Slovenijo. Če pa ima zavezanec v Sloveniji središče svojih ekonomskih interesov, medtem, ko osebnih interesov nima v nobeni državi, se lahko šteje za rezidenta Slovenije.

Če je posameznik zadržal središče življenjskih interesov v drugi državi, lahko postane slovenski rezident šele, ko je v katerem koli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupaj več kot 183 dni. V nadaljevanju sta v zvezi z izpolnjevanjem tega pogoja izpostavljena dva primera:

Primer 1: Posameznik bo v letu 2014 prisoten v Sloveniji od 1. avgusta do 31. decembra 2014. Status: nerezident za davčne namene (prisoten manj kot 183 dni).

Primer 2: Posameznik bo v letu 2014 prisoten v Sloveniji od 1. marca do 31. decembra 2014. Status: rezident za davčne namene od 1. marca do 31. decembra 2014 (prisoten več kot 183 dni). Davčni organ lahko zavezanca z odločbo opredeli za rezidenta šele po poteku 183 dni (tj. po 1. septembru 2014), ko je dejansko izpolnjen pogoj prisotnosti 183 dni v Sloveniji v davčnem letu.

Vprašanje 9: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki so zaposlene pri slovenskem delodajalcu kot avtoprevozniki v mednarodnem cestnem prometu oziroma svoje delo pretežno (več kot 183 dni v davčnem letu) opravljajo v tujini? (1. 9. 2014)

Odgovor

Praviloma tuje fizične osebe v Sloveniji nimajo uradno prijavljenega stalnega prebivališča, ampak le začasno prebivališče, prav tako v Sloveniji nimajo običajnega bivališča oziroma središča osebnih in ekonomskih interesov. Največkrat tuje fizične osebe, ki se želijo kvalificirati za rezidente Slovenije, izpolnjujejo zgolj pogoj skupne prisotnosti v Sloveniji skupno več kot 183 dni v določenem davčnem letu (s prekinitvami ali neprekinjeno).

Če tuje fizične osebe izpolnjujejo pogoj skupne prisotnosti v Sloveniji več kot 183 dni v določenem davčnem letu le formalno, kar pomeni, da imajo v Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče le formalno, tj. zaradi pridobitve delovnega dovoljenja oziroma zaposlitve pri slovenskem delodajalcu, dejansko pa ne prebivajo v Sloveniji, se takšne osebe štejejo za nerezidente Slovenije.

Iz navedenega izhaja, da se tuje fizične osebe, ki so v rednem delovnem razmerju pri slovenskem delodajalcu, ne morejo šteti za slovenske rezidente, če gre za:

- dnevne delovne migrante; to so osebe, ki prebivajo v sosednjih državah in se dnevno vozijo na delo v Slovenijo ter se dnevno vračajo domov,
- tuje fizične osebe, ki svoje delo pretežno (več kot 183 dni v davčnem letu) opravljajo v tujini; gre predvsem za tuje delavce, ki so s strani slovenskega delodajalca napoteni na delo v tujino ter tujce, katerih narava dela je takšna, da se v pretežni meri opravlja v tujini (npr. avtoprevozniki v mednarodnem cestnem prometu).

Vprašanje 10: Kako se ugotavlja rezidentski status tujih fizičnih oseb, ki so zaposlene pri slovenskem delodajalcu kot avtoprevozniki v mednarodnem cestnem prometu oziroma svoje delo pretežno (več kot 183 dni v davčnem letu) opravljajo v tujini, v Sloveniji pa imajo uradno prijavljeno stalno prebivališče? (1. 9. 2014, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Davčni organ v postopkih ugotavljanja rezidentskega statusa fizičnih oseb (tujcev), ki pridejo v Slovenijo, ugotavlja rezidentski status upošteva **zgolj** določbe ZDoh-2 in od zavezancev ne zahteva predložitve potrdila o rezidentstvu druge države. Če imajo ti zavezanci v Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče, dejansko pa ne prebivajo v Sloveniji (dnevni delovni migranti, avtoprevozniki v mednarodnem prometu oziroma delavci, ki jih slovenska podjetja napotujejo na delo v tujino), se v skladu s 6. členom ZDoh-2 štejejo za rezidente Slovenije. **Če se te osebe štejejo tudi za rezidente države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja (v nadaljevanju: mednarodna pogodba), se vprašanje dvojnega rezidentstva (tj. rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo), presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi.**

Rezidentski status se v teh primerih ugotavlja na način, ki je opisan v odgovorih na vprašanja številka 13.1 oziroma 13.2 spodaj.

Vprašanje 11: Ali posameznik, ki zapusti Slovenijo, preneha biti rezident Slovenije? (1. 9. 2014, 24. 8. 2015, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Najbolj pomembna okoliščina, ki jo je treba upoštevati pri presojanju, ali posameznik, ki zapusti Slovenijo, ostane rezident Slovenije za davčne namene, je, ali posameznik ohrani rezidenčne vezi s Slovenijo, medtem ko je v tujini. Ker se rezidenčni status posameznika presoja od primera do primera, pri tem pa se upoštevajo vsa pomembna dejstva in okoliščine, velja posameznik na splošno, razen če prekine vse pomembne rezidenčne vezi s Slovenijo, še dalje za rezidenta Slovenije in je obdavčen od svojega svetovnega dohodka. Dejanske rezidentske vezi s Slovenijo oz. drugo državo se presojujejo predvsem v okviru ugotavljanja izpolnjevanja pogoja središča osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji po 6. členu [ZDoh-2](#).

Kadar oseba, ki zapusti Slovenijo, ohrani prebivališče v Sloveniji (ga ima v lasti ali v najemu), ki mu je na voljo za prebivanje (deloma ali v celoti), takšno prebivališče velja za rezidenčno vez s Slovenijo med njegovim prebivanjem v tujini. Kadar pa posameznik takšno bivališče odda v najem tretji osebi pod pogoji, ki bi veljali med nepovezanimi osebami, davčni organ pri presoji rezidentstva upošteva vse okoliščine primera (vključno z razmerjem med posameznikom in tretjo osebo, z nepremičninskim trgov v času posameznikovega odhoda iz Slovenije in z namenom prebivanja v tujini) in takšno prebivališče samo po sebi ne velja za rezidenčno vez posameznika s Slovenijo, razen če obstajajo druge rezidenčne vezi posameznika s Slovenijo.

Kadar posameznik, ki je poročen ali prebiva skupaj z zunajzakonskim partnerjem, zapusti Slovenijo, vendar zakonec ali zunajzakonski partner ostane v Sloveniji, velja takšen zakonec ali partner za rezidenčno vez posameznika s Slovenijo v času posameznikove odsotnosti iz Slovenije. Podobno veljajo takrat, ko posameznik zapusti Slovenijo, njegovi vzdrževani družinski člani pa ostanejo v Sloveniji, takšni družinski člani za rezidenčno vez posameznika s Slovenijo v času, ko je sam v tujini.

Začasna odsotnost posameznika iz Slovenije, čeprav v daljšem obdobju, ne zadostuje za izključitev osebe iz rezidentstva za davčne namene v Sloveniji. Kadar posameznik ohrani rezidenčne vezi s Slovenijo v času, ko je v tujini, se pri presojanju pomena teh vezi upoštevajo naslednja dejstva in okoliščine:

- dejstva in okoliščine, ki kažejo na namen posameznika, da za stalno prekine rezidenčne vezi s Slovenijo,
- pogostnost in dolžina obiskov v Sloveniji,
- rezidenčne vezi izven Slovenije.

Namen posameznika v času njegovega odhoda iz Slovenije, da za stalno prekine rezidenčne vezi s Slovenijo, se presoja ob upoštevanju vseh dejstev in okoliščin v vsakem posameznem primeru. Čeprav se pri presoji kot eno od pomembnih dejstev upošteva čas predvidene odsotnosti posameznika iz Slovenije, dolžina časa, ki bi pomenila, da rezident preneha biti rezident Slovenije, ni opredeljena. Na splošno velja takrat, ko je ob posameznikovem odhodu pričakovati, da se bo vrnil v Slovenijo, da ohranja rezidenčno vez s Slovenijo (npr. če ob odhodu posameznika iz Slovenije obstaja pogodba o zaposlitvi posameznika po njegovi vrnitvi v Slovenijo, to velja kot dejstvo, ki v času odhoda posameznika iz Slovenije nakazuje na njegovo predvideno vrnitev v prihodnosti). Opozoriti je treba, da se dejstva in okoliščine, ki nakazujejo na ohranitev rezidenčnih vezi s Slovenijo, presojujejo od primera do primera.

Zavezanec mora ob prenehanju statusa rezidentstva izplačevalce prihodnjih dohodkov v Sloveniji obvestiti o spremembi statusa (to lahko vpliva na način obračunavanja in plačevanja davčnega odtegljaja).

Datum, ko posameznik dejansko preneha biti davčni rezident Slovenije, se določi ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera. Na splošno je to datum, ko posameznik prekine vse rezidenčne vezi s Slovenijo (torej, ko ne izpolnjuje več nobenega pogoja iz 6. člena ZDoh-2) in navadno sovпада z datumom, ko:

- posameznik zapusti Slovenijo,
- zakonec ali zunajzakonski partner oziroma vzdrževani družinski člani zapustijo Slovenijo ali
- posameznik postane rezident druge države.

Izjeme od navedenega so možne, kadar je bil posameznik davčni rezident druge države pred prihodom v Slovenijo in se vrača, da ponovno vzpostavi svoje prebivališče v tej drugi državi. V tem primeru posameznik praviloma preneha biti rezident na dan, ko zapusti Slovenijo, celo če na primer njegov zakonec ali zunajzakonski partner začasno ostane v Sloveniji, da bi prodal njuno stanovanje ali stanovanjsko hišo v Sloveniji ali da bi vzdrževani družinski člani (otroci) dokončali že začeto šolsko leto.

Kadar posameznik zapusti Slovenijo, ker naj bi postal nerezident, a ne vzpostavi pomembne rezidenčne vezi izven Slovenije, lahko posameznikove preostale vezi s Slovenijo pridobijo na teži in posameznik lahko še dalje velja za rezidenta Slovenije. Dejstvo, da posameznik vzpostavi pomembne rezidenčne vezi v tujini, samo po sebi še ne pomeni, da takšen posameznik preneha biti rezident Slovenije, saj je možno, da posameznik velja za davčnega rezidenta v več državah v istem obdobju.

Vprašanje dvojnega rezidentstva (tj. rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo) se presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi. Rezidentski status se v teh primerih ugotavlja na način, ki je opisan v odgovorih na vprašanja številka 13.1 oziroma 13.2 spodaj.

Vprašanje 12: Ali je treba sprožiti postopek ugotavljanja rezidentskega statusa, če posameznik odjavi stalno prebivališče v Sloveniji in se zaradi zaposlitve odseli v tujino? (1. 9. 2014, 1. 9. 2015)

Odgovor

Fizične osebe, ki ob odhodu iz Slovenije pri pristojni upravni enoti odjavijo stalno prebivališče, pri Finančni upravi Republike Slovenije vložijo vlogo za ugotavljanje rezidentskega statusa, saj lahko navedene spremenjene okoliščine vplivajo na rezidentski status posameznikov za davčne namene. Za formalno ureditev rezidentskega statusa v Sloveniji (tj. vpis ustreznega rezidentskega statusa v davčni register) je namreč treba pri davčnem organu sprožiti postopek za ugotavljanje rezidentskega statusa.

Odjava stalnega prebivališča v Sloveniji nujno ne pomeni, da posameznik postane nerezident Slovenije, če posameznik hkrati ne prekine vseh ostalih pomembnih rezidenčnih vezi s Slovenijo. Če posameznik odjavi stalno prebivališče v Sloveniji, vendar morebiti ohrani svoje običajno bivališče v Sloveniji ter središče svojih osebnih (družina) in ekonomskih interesov v Sloveniji, se šteje za rezidenta Slovenije. Pri odločanju o tem, v kateri državi pogodbenici ima posameznik središče življenjskih interesov, se večji pomen pripisuje prav osebnim interesom (v kateri državi pogodbenici prebivajo njegov zakonski ali zunajzakonski partner, otroci, ...) posameznika pred ekonomskimi interesi.

Če posameznik odjavi stalno prebivališče v Sloveniji ter prenese središče svojih osebnih (družina) in ekonomskih interesov v drugo državo, se lahko šteje za nerezidenta Slovenije od

trenutka, ko so prekinjene vse rezidenčni vezi s Slovenijo. Če posameznik nima osebnih interesov (družina) v nobeni državi, ter prenese ekonomske interese v drugo državo, se prav tako lahko šteje za nerezidenta Slovenije od trenutka, ko so prekinjene vse rezidenčni vezi s Slovenijo.

Vprašanje 13.1: Kako se presoja rezidentski status v primeru, ko se posameznik šteje za rezidenta več držav po določbah notranjih zakonodaj teh držav in kako ta zavezanec v Sloveniji uveljavlja ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, kadar je ta sklenjena, od dohodkov, ki jih dosega v tujini? (velja za davčna obdobja do vključno 31. 12. 2016) (13. 10. 2015, 1. 1. 2017. 6. 2. 2017)

Odgovor

Rezidentski status zavezancev se presoja upošteva določbe domače zakonodaje, torej [ZDoh-2](#). Zavezanec se tako šteje za rezidenta Slovenije, kadar izpolnjuje katerikoli pogoj iz 6. člena ZDoh-2.

V izogib dvojni obdavčitvi dohodka ima zavezanec pravico uveljavljati ugodnost, ki jo daje mednarodna pogodba (tj. oprostitvev plačila davka ali znižano plačilo davka), pri čemer je treba najprej določiti status rezidentstva za namene mednarodne pogodbe z uporabo prelomnih pravil iz mednarodne pogodbe.

Vprašanje dvojnega rezidentstva (tj., kadar je posameznik rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo) se presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi.

Zavezanec, ki se šteje tudi za rezidenta države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo, lahko pravice iz mednarodne pogodbe uveljavlja v ustreznih postopkih odmere akontacije dohodnine oz. odmere (letne) dohodnine tako, da v napovedih za odmero akontacije dohodnine in odmero dohodnine v ustrezni rubriki, v opombah oz. v prilogi, navede da se šteje tudi za rezidenta druge države pogodbenice ter relevantno določbo iz [mednarodne pogodbe](#), ki določa pravico do obdavčitve napovedane vrste dohodka. Predložiti je potrebno tudi potrdilo tujega davčnega organa, ki potrjuje davčno rezidentstvo te države.

Obrazci napovedi so objavljeni na naslednji povezavi na spletni strani FURS:

- [Letna odmera dohodnine](#)
- [Dohodek iz zaposlitve](#)
- [Dohodek iz dejavnosti](#)
- [Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti](#)
- [Dohodek iz oddajanja premoženja in iz premoženjske pravice](#)
- [Dohodek iz kapitala](#)
- [Drugi dohodki](#)

V primerih dvojnega rezidentstva se slednje presoja po kriterijih iz mednarodne pogodbe, ki so običajno vsebovani v 4. členu¹ posamezne mednarodne pogodbe. Ti kriteriji dajejo prednost povezanosti davčnega zavezanca z eno državo pred povezanostjo z drugo državo (prelomna pravila).

¹ Slovenija sklepa mednarodne pogodbe po zgledu Vzorce konvencije OECD, ki ureja rezidentstvo v 4. členu. Večina veljavnih mednarodnih pogodb, ki jih je sklenila Slovenija, zato kriterije za presojo rezidentskega statusa določa v 4. členu.

Če je posameznik rezident obeh držav pogodbenic, se v skladu z drugim odstavkom 4. člena mednarodne pogodbe šteje za rezidenta samo tiste države, v kateri ima stalno prebivališče (stalni dom, stanovanje). Če ima posameznik stalno prebivališče na voljo v obeh državah, je rezident samo tiste države, s katero je osebno in ekonomsko tesneje povezan (središče življenjskih interesov). Če ni mogoče opredeliti, v kateri državi ima posameznik središče življenjskih interesov, ali če nima v nobeni od držav na razpolago stalnega prebivališča, se šteje samo za rezidenta države, v kateri ima običajno bivališče. Če ima običajno bivališče v obeh državah ali v nobeni od njiju, se šteje samo za rezidenta države, katere državljan je. Če je državljan obeh držav ali nobene od njiju, pristojna organa držav pogodbenic vprašanje rešita s skupnim dogovorom.

Prelomna pravila, ki jih mednarodna pogodba razvršča v točkah od a) do d) drugega odstavka 4. člena, se za namene določitve pravice do obdavčitve dohodka oz. odmere akontacije dohodnine ter odmere dohodnine uporabijo zaporedno, kar pomeni, da se najprej presoja vprašanje, kje ima zavezanec stalno bivališče. V skladu s komentarjem k drugemu odstavku 4. člena Vzorčne konvencije OECD je za namene uporabe mednarodne pogodbe stalno prebivališče fizične osebe tam, kjer ima ta oseba v lasti in posesti dom. Stalno bivališče mora imeti oseba v trajni uporabi, kar je v nasprotju z bivanjem na določenem kraju v okoliščinah, iz katerih je jasno razvidno, da bo bivanje le kratkotrajno. Pri uporabi pojma bivališče pride v poštev vsaka oblika bivališča (hiše ali stanovanja, ki so v lasti ali najemu fizičnih oseb ali najete opremljene sobe). Odločilno je, da gre za stalno prebivališče, zato mora fizična oseba poskrbeti, da ji je to bivališče neprestano na voljo (npr. dom, kjer je ostala zavezančeva družina), ne pa samo za občasna bivanja, ki so po potrebi lahko samo kratkotrajna.

Iz navedenega izhaja, da za razliko od določb [Zakona o prijavi prebivališča, ZPPreb](#) pri opredelitvi stalnega bivališča iz 4. člena mednarodne pogodbe ni pomembno, ali ima oseba na določenem naslovu uradno prijavljeno stalno bivališče, ampak, da ji je to bivališče stalno na razpolago².

Če se ugotovi, da ima posameznik stalno bivališče v obeh državah, se pri določanju države rezidentstva Sloveniji presoja, s katero državo ima tesnejše osebne in ekonomske odnose (središče vitalnih interesov). Po komentarju drugega odstavka 4. člena Vzorčne konvencije OECD je treba upoštevati posameznikove družinske in družbene povezave (kje je njegova družina, v kateri državi se posameznik bolj družbeno udejstvuje), njegove poklicne, politične, kulturne in druge dejavnosti. Treba je upoštevati tako okoliščine, ki vežejo posameznika s Slovenijo, kot tudi okoliščine, ki ga vežejo na drugo državo. Gre torej za njegov način življenja. Vse okoliščine posameznega primera je treba preučiti kot celoto in nameniti posebno pozornost osebnemu obnašanju posameznika.

Šteje se, da posameznik središča svojih življenjskih interesov ni prenesel v državo, v kateri dela, če je obdržal prebivališče (npr. dom, kjer je ostala družina), družino in lastnino v državi, v kateri je delal in prebival pred odhodom v tujino.

Če rezidentskega statusa ni mogoče določiti po prvih dveh prelomnih pravilih, potem drugi odstavek 4. člena mednarodne pogodbe predvideva dodatna merila, in sicer presojo po običajnem bivanju in potem državljanstvu. Posameznik ima običajno prebivališče v Sloveniji,

² Stalnega prebivališča oziroma stalnega doma po mednarodni pogodbi ne gre avtomatično v vseh primerih enačiti s kategorijo registriranega stalnega prebivališča po slovenski zakonodaji. Medtem ko ima večinoma posameznik, ki ima v Sloveniji registrirano stalno prebivališče, v Sloveniji tudi stalni dom, kakor je opredeljen v 4. členu mednarodne pogodbe, so možni tudi primeri, ko je iz dejstev in okoliščin razvidno, da ima posameznik stalni dom drugje. To pomeni, da je treba takrat, ko je posameznik rezident dveh držav pogodbenic v skladu z njuno notranjo zakonodajo in se določa rezidentstvo samo v eni državi, na podlagi dejstev in okoliščin posameznega primera presojati, v kateri državi je pogoj »stalnega prebivališča oziroma stalnega doma« res izpolnjen. Stalnost doma se, kakor že navedeno, ugotavlja na podlagi dejstev in okoliščin posameznega primera, iz katerih mora biti razvidno, da je posameznik dom uredil in ga vzdržuje za stalno uporabo in to ni zgolj začasno prebivanje. Stalni dom je torej bivališče, ki mora biti zavezancu neprestano na voljo (npr. dom, kjer je ostala zavezančeva družina) in ne zgolj občasno.

kadar v ustaljenem teku svojega življenja, redno, normalno ali običajno biva v Sloveniji. Dejstvo, da posameznik biva v najetem stanovanju oziroma stanovanjski hiši oziroma v stanovanju oziroma stanovanjski hiši, ki je v njegovi lasti, ne vpliva na presojo, ali ima običajno prebivališče v Sloveniji. Običajno prebivališče se presoja upošteva stopnjo dejanske ali načrtovane nastanitve posameznika, upošteva kje posameznik opravlja delo, kje je nastanjena njegova družina ter tudi prikladnost oziroma pripravnost njegove nastanitve v Sloveniji.

V primeru, da ima posameznik običajno prebivališče v dveh državah ali v nobeni od njih, se šteje samo za rezidenta države, katere državljan je. Če je posameznik državljan obeh držav ali nobene od njiju, pristojna organa držav pogodbenic vprašanje rešita z medsebojnim skupnim dogovorom.

Torej, če zavezanci uveljavljajo ugodnosti na podlagi mednarodnih pogodb zaradi rezidentstva za davčne namene tudi druge države pogodbenice, davčni organ najprej uporabi prelomna pravila iz 4. člena mednarodne pogodbe za dvojne rezidente, da se določi, za rezidenta zgolj katere od obeh držav se posameznik šteje za namene mednarodne pogodbe. To je namreč predpogoj za presojo upravičenosti do ugodnosti po mednarodni pogodbi oziroma za pravilno uporabo ustrezne določbe mednarodne pogodbe, ki določa katera država ima pravico do obdavčitve dohodka.

Vprašanje 13.2: Kako se presoja rezidentski status v primeru, ko se posameznik šteje za rezidenta več držav po določbah notranjih zakonodaj teh držav? (velja za davčna obdobja, ki se pričnejo s 1. 1. 2017) (1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Če je zavezanec dvojni rezident (tj. rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo), se vprašanje dvojnega rezidentstva presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi.

V izogib dvojni obdavčitvi dohodka ima zavezanec pravico uveljavljati ugodnost, ki jo daje mednarodna pogodba (tj. oprostitev plačila davka ali znižano plačilo davka, pri čemer je treba najprej določiti status rezidentstva za namene mednarodne pogodbe). To pomeni, da se status dvojnega rezidentstva in s tem uporaba prelomnih pravil iz mednarodne pogodbe, presoja samo v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi.

Uporaba prelomnih pravil iz 4. člena mednarodne pogodbe je podrobneje opisana pri odgovoru na prejšnje vprašanje (tj. vprašanje 13.1).

Drugi odstavek 7. člena ZDoh-2, ki se uporablja od 1. 1. 2017, določa, da se zavezanec ne glede na 6. člen ZDoh-2, šteje za nerezidenta v času, v katerem bi se štel za rezidenta po tem zakonu, če se v tem času po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice.

Z dopolnjenim 7. členom ZDoh-2 se tako določa, da se fizična oseba, ki je dvojni rezident in za katero je bilo že ugotovljeno/dogovorjeno, da se za namene mednarodne pogodbe šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice, ne bo več štela za rezidenta Slovenije po ZDoh-2 in posledično v Sloveniji ne bo več upravičena do davčnih olajšav, do katerih so upravičeni samo rezidenti Slovenije po ZDoh-2. Taka fizična oseba v Sloveniji ne bo več zavezana k določenim

postopkovnim pravilom, ki veljajo za zavezanca rezidenta Slovenije po ZDoh-2 (npr. k predložitvi medletne/letne napovedi za odmero dohodnine).

Vprašanje 14: Ali se lahko zavezanec, ki je zaposlen v tujini pri tujem delodajalcu, šteje za nerezidenta Slovenije, če ima v Sloveniji uradno prijavljeno stalno prebivališče, hkrati pa se šteje za rezidenta druge države? (1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Rezidentski status zavezancev se presoja upošteva določbe domače zakonodaje, torej ZDoh-2. Zavezanec se tako šteje za rezidenta Slovenije, kadar izpolnjuje katerikoli pogoj iz 6. člena ZDoh-2, torej že, če ima v Sloveniji uradno prijavljeno stalno prebivališče.

Če posameznik v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, predloži dokazila o rezidentskem statusu za davčne namene v drugi državi (potrdilo o rezidentskem statusu pristojnega davčnega organa druge države), se rezidentski status ugotavlja v skladu s prelomnimi pravili iz 4. člena konkretne mednarodne pogodbe na način, ki je opisan v odgovorih na vprašanja številka 13.1 oziroma 13.2 zgoraj. Oseba, ki velja za davčnega rezidenta Slovenije samo zato, ker ima v Sloveniji uradno prijavljeno stalno prebivališče in nima drugih rezidenčnih vezi s Slovenijo, velja, če je davčni rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo (npr. zaradi stalnega doma v tujini, središča življenjskih interesov v tujini), po določbah te pogodbe samo za davčnega rezidenta te države.

Vprašanje 15: Ali se lahko zavezanec, ki je zaposlen v tujini pri tujem delodajalcu, šteje za nerezidenta Slovenije, če v Sloveniji nima prijavljenega stalnega prebivališča, temveč v tujini, v Sloveniji prebiva njegova družina (partner, otroci), hkrati pa se šteje za rezidenta druge države? (13. 10. 2015, 1. 1. 2017, 6. 2. 2017)

Odgovor

Posameznik se šteje za rezidenta Slovenije na podlagi določb Zakona o dohodnini, ZDoh-2, če je njegovo običajno bivališče oziroma središče življenjskih interesov v Sloveniji.

Če tak posameznik v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, predloži dokazila o rezidentskem statusu za davčne namene v drugi državi (potrdilo o rezidentskem statusu pristojnega davčnega organa druge države), se rezidentski status ugotavlja na način in v postopkih, ki so opisani v odgovorih na vprašanja številka 13.1 oziroma 13.2 zgoraj (torej z uporabo prelomnih pravil za dvojne rezidente iz 4. člena konkretne mednarodne pogodbe).

V konkretnem primeru se posameznik šteje za rezidenta Slovenije tudi v skladu s prelomnimi pravili iz 4. člena mednarodne pogodbe, če je slednja sklenjena z drugo državo.

Ob upoštevanju 4. člena mednarodne pogodbe se namreč šteje, da ima takšen posameznik stalno bivališče na razpolago v obeh državah³, zato se pri določanju rezidentskega statusa za namene mednarodne pogodbe presoja, s katero državo ima posameznik tesnejše osebne in ekonomske odnose (središče vitalnih interesov). Šteje se, da posameznik središča svojih življenjskih interesov ni prenesel v državo, v kateri dela, če je obdržal prebivališče, družino in lastnino v državi, v kateri je delal in prebival pred odhodom v tujino.

³ Za namene 4. člena mednarodne pogodbe ni pomembno, da ima posameznik na naslovu v Sloveniji, kjer prebiva njegova družina, uradno prijavljeno stalno prebivališče, ampak, da mu je to prebivališče na razpolago za prebivanje.

Posameznik, ki dokazuje zgolj obstoj stalnega prebivališča in nekaterih ekonomskih vezi v drugi državi (npr. Avstriji), medtem ko je na podlagi drugih dejstev mogoče sklepati o obstoju pomembnih dejanskih rezidenčnih vezi s Slovenijo, se ne more šteti za nerezidenta Slovenije.

Kadar posameznik, ki zapusti Slovenijo, ohrani prebivališče v Sloveniji na naslovu, kjer prebiva njegova družina, ki mu je na razpolago za prebivanje (deloma ali v celoti), se tako prebivališče šteje za rezidenčno vez posameznika s Slovenijo med njegovim prebivanjem v tujini. Pri tem ni pomembno ali ima takšno prebivališče v lasti ali ne.

Poleg tega pojasnjujemo, da kadar posameznik, ki je poročen ali prebiva z zunajzakonskim partnerjem, zapusti Slovenijo, vendar zakonec ali zunajzakonski partner ostane v Sloveniji, se tak zakonec ali partner šteje za rezidenčno vez posameznika s Slovenijo med posameznikovo odsotnostjo. Podobno se, kadar zapusti Slovenijo, njegovi vzdrževani družinski člani pa ostanejo v Sloveniji, ti člani štejejo za rezidenčno vez s Slovenijo.

Vprašanje 16: Kako lahko postopa zavezanec, ki meni, da se za namene mednarodne pogodbe šteje za nerezidenta Slovenije, medtem, ko je davčni organ zavezanca v postopku uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, opredelil za rezidenta Slovenije? (6. 2. 2017)

Odgovor

Če je davčni organ vprašanje dvojnega rezidentstva zavezanca presojal v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi ter ugotovil, da se zavezanec za namene mednarodne pogodbe šteje za rezidenta Slovenije, lahko zavezanec, ki meni oziroma vztraja pri trditvi, da je po določbah mednarodne pogodbe samo davčni rezident druge države pogodbenice, sproži postopek ugotavljanja davčnega rezidentstva po določbah te mednarodne pogodbe pri pristojnem organu druge države pogodbenice, ki začne postopek dogovarjanja o pravilni uporabi »prelomnih pravil za dvojne rezidente« iz mednarodne pogodbe s slovenskim pristojnim organom (tj. z Ministrstvom za finance RS).

V primerih t. i. »dvojnega rezidentstva« posameznik sproži postopek skupnega dogovora pri pristojnem organu tiste države pogodbenice, za katero meni, da je njen rezident.

Vprašanje 17: Ali se lahko rezidentski status posameznika za isto obdobje ponovno presoja? (1. 9. 2014)

Odgovor

V odločbi davčnega organa o ugotovitvi rezidentskega statusa se določi tudi obdobje, za katero se opredeli rezidentski status posameznika (rezident, nerezident). Navedeno obdobje je lahko časovno omejeno ali neomejeno.

Davčni organ lahko za isto obdobje ponovno presoja rezidentski status posameznika in ob upoštevanju drugačnih oziroma spremenjenih okoliščin konkretnega primera z novo odločbo drugače določi rezidentski status zavezanca.

Če se dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status spremenijo, mora zavezanec davčnemu organu v roku 15 dni po nastanku spremembe, predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa z ustreznimi dokazili. Na podlagi predloženih dokazil davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja. V primeru, da zavezanec tega ne stori, davčni organ pa izve za nova dejstva in okoliščine, ki vplivajo na ugotovljeni status, davčni organ o statusu zavezanca ponovno presoja po uradni dolžnosti.

Zavezanec je namreč dolžan predložiti novo vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa po poteku obdobja oziroma že pred potekom obdobja, ki je določeno v odločbi o rezidentskem statusu, če so se spremenila dejstva in okoliščine, ki vplivajo na njegov status. Prav tako pa lahko tudi davčni organ sam v primeru, da zavezanec tega ne stori, po uradni dolžnosti znova presoja o statusu, in sicer na podlagi novih dejstev in okoliščin, ki vplivajo na rezidentski status in za katere je izvedel.

V praksi se namreč lahko zgodi, da se rezidentski status zavezanca v posameznem obdobju (tudi večkrat) spremeni. Nova odločba tako zavezancu glede na spremenjena dejstva in okoliščine od določenega dne dalje dodeljuje nov status, ki odraža dejansko stanje. Tako se lahko za isto obdobje zavezancu izdata dve odločbi o rezidentskem statusu, saj v tem primeru ne gre za odmerno odločbo, temveč le za ugotovitveno odločbo o rezidentskem statusu zavezanca, ki je tudi podlaga za vpis v davčni register.

Primer: Zavezanec je bil v postopku ugotavljanja rezidentskega statusa z odločbo opredeljen za nerezidenta od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013. Predložil je namreč dokazila, da bo zaposlen v tujini za določen čas, tj. do 31. 12. 2013, z možnostjo podaljšanja ter da bo v tujini bival skupaj z svojo družino. Na podlagi predloženih dokazil je davčni organ izdal odločbo, s katero je zavezanca vnaprej, za celotno obdobje, do izteka zaposlitve v tujini, opredelil za nerezidenta. Težava glede dodeljenega statusa nastane, ko se takšen zavezanec predčasno vrne v Slovenijo skupaj z družino (zaradi predčasnega prenehanja zaposlitve v tujini), ali pa zavezanec ostane v tujini, vendar se v Slovenijo predčasno vrne družina zavezanca, kar pomeni, da se osebni (življenjski interesi) zavezanca prenesejo v Slovenijo. V teh primerih zavezanec izpolni pogoj(e) za status slovenskega rezidenta pred iztekom obdobja, za katerega je bil z odločbo opredeljen za nerezidenta.

Vprašanje 18: Kdaj se v skladu z nacionalno davčno zakonodajo pravna oseba šteje za rezidenta Slovenije? (1. 9. 2014)

Odgovor

Pravna oseba domačega ali tujega prava kot tudi družba oz. združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava, po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti pod pogojem, da ni zavezanec po [Zakonu o dohodnini – ZDoh-2](#) je rezident Slovenije, kadar ima (statutarni oz. formalni) sedež v Sloveniji ali kadar ima kraj dejanskega delovanja posloводства v Sloveniji. V primeru, da je izpolnjen katerikoli od navedenih pogojev, se taka oseba šteje za rezidenta Slovenije.

Ugotavljanje kraja dejanskega delovanja posloводства je natančneje določeno v [Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2](#). Kraj dejanskega delovanja posloводства je kraj, kjer direktorji oziroma višje vodstvo dejansko upravljajo in poslovodijo zavezanca. Ta kraj ni nujno enak kraju, kjer se izvaja glavni nadzor ali kjer se srečuje upravni odbor. Upravljanje in poslovođenje direktorjev oziroma višjega vodstva pomeni izvrševanje in uveljavljanje politike poslovanja in strateških odločitev, ki jih primeroma sprejme upravni odbor. Pomeni lahko tudi uveljavljanje celotne vizije in ciljev zavezanca kot celote. Za kraj dejanskega delovanja posloводства je pomembna tudi organizacija oseb oziroma skupine oseb na vodstvenih funkcijah, poti poročanja in odgovornosti, kar je lahko različno pri različnih zavezancih.

Če se upravljanje in poslovođenje direktorjev oziroma višjega vodstva izvaja na enem mestu, se to mesto šteje za kraj dejanskega delovanja posloводства. To mesto se lahko razlikuje od kraja, od koder se dnevno dejansko vodijo oziroma izvajajo poslovne dejavnosti.

Če se upravljanje in poslovođenje direktorjev oziroma višjega vodstva ne izvaja na enem mestu, ker primeroma direktorji oziroma višje vodstvo upravljajo oziroma poslovodijo zavezanca na

daljavo (zlasti po telefonu, internetu, na videokonferencah), se za kraj dejanskega delovanja posloводства šteje kraj, kjer se dnevno dejansko vodijo oziroma izvajajo poslovne dejavnosti.

Pri ugotavljanju kraja dejanskega delovanja posloводства so pomembna vsa pomembna dejstva in okoliščine posameznega primera, zlasti:

- kje se nahaja središče delovanja direktorjev oziroma višjega vodstva,
- pogostost sestankov direktorjev oziroma višjega vodstva in kje se ti sestanki in druga srečanja sklicujejo in dejansko potekajo,
- dejanske aktivnosti in fizična navzočnost delavcev na višjih položajih,
- kje se sprejemajo ključne odločitve, ki bistveno vplivajo na zavezanca z ekonomskega oziroma funkcionalnega vidika,
- kje so in kje se vodijo najpomembnejše računovodske evidence.

Vprašanje 19: Kako je določeno rezidentstvo za osebe, ki niso posamezniki, v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja? (1. 9. 2014)

Odgovor

Oseba, ki ni posameznik (npr. pravne osebe ali združenje oseb, ki nima pravne osebnosti), se v skladu z mednarodno pogodbo, ki sledi Vzročni konvenciji OECD, šteje za rezidenta države pogodbenice, kadar je po zakonodaji te države dolžna plačevati davke zaradi svojega sedeža uprave ali katerega koli drugega podobnega merila. Take osebe pa se ne štejejo za rezidenta države pogodbenice, če so v tej državi dolžne plačevati davke samo v zvezi z dohodki iz virov v tej državi ali premoženja v njej.

Glede na to, da je namen mednarodnih pogodb v tem, da državam preprečujejo, da bi se ista oseba štela za rezidenta dveh držav hkrati, je tudi v primeru pravnih oseb v tretjem odstavku 4. člena Vzročne konvencije OECD določeno prelomno pravilo, v skladu s katerim se oseba, ki ni posameznik, lahko šteje le za rezidenta ene države pogodbenice. Po tem pravilu se status rezidenta določi zgolj na podlagi kriterija sedeža dejanske uprave. V kateri državi ima oseba sedež dejanske uprave, se presoja ob upoštevanju pogojev, ki so navedeni v odgovoru na prejšnje vprašanje in se uporabljajo za določanje kraja dejanskega delovanja posloводства.

Ne glede na to pojasnjujemo, da lahko posamezne mednarodne pogodbe vsebujejo drugačno določilo glede določanja pogojev v primerih dvojnega rezidentstva, kot ga vsebuje Vzročna konvencija OECD, zato je treba v vsakem posameznem primeru preveriti določbe konkretne mednarodne pogodbe.

Vprašanje 20: Kakšen je postopek za pridobitev potrdila o rezidentstvu v Sloveniji? (1. 9. 2014)

Odgovor

Zahtevo za izdajo potrdila o rezidentstvu Slovenije za namene izvajanja mednarodnih pogodb, lahko vložijo fizična ali pravna oseba, ki je rezident Slovenije. Zahteva se vložijo na obrazcu [Zahtevka za izdajo potrdila o rezidentstvu v Republiki Sloveniji za namene izvajanja konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja](#), ali z dopisom, ali s predložitvijo obrazca tujega davčnega organa za uveljavljanje ugodnosti po mednarodnih pogodbah.